

मंत्रालयीन विभागातील सर्व संवर्गातील
अधिकारी/कर्मचारी यांच्या राज्य प्रशिक्षण
धोरणानुसार प्रशिक्षणाबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सामान्य प्रशासन विभाग
शासन निर्णय क्रमांक :-प्रशिक्षण-२०१९/प्र.क्र.२१/का.१४

मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक- १२.०२.२०१९

- संदर्भ-** १) शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक-टीआरएन-०९/प्र.क्र.३९/०९/१२अ,
दि.२३.०९.२०११
२) शासन परिपत्रक, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक-टीआरएन-२०१४/ ३४२/ प्र.क्र.५०/ १४/१२ अ,
दिनांक २७.०५.२०१४.
३) शासन परिपत्रक, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक-कअप-१२१४/प्र.क्र.६५/१४ब,
दि.१३.०५.२०१५

प्रस्तावना :-

राज्य शासन सेवेत सर्व स्तरावर कार्यक्षमता वाढविण्यासाठी व गतिमान प्रशासन होण्याकरिता अधिकारी/कर्मचाऱ्यांना प्रशिक्षण देण्याबाबतचे धोरण संदर्भाधीन क्रमांक-१ च्या शासन निर्णयानुसार निश्चित करण्यात आले आहे. सदर धोरणानुसार मंत्रालयीन विभागातील सर्व संवर्गातील अधिकारी/कर्मचाऱ्यांसाठी पदोन्नतीनंतरचे व उजळणी प्रशिक्षण आयोजित करण्यात येते. मंत्रालयीन अधिकारी/कर्मचाऱ्यांना वेळोवेळी प्रशिक्षणासाठी नामनिर्देशित करण्यात येते. संदर्भाधीन क्रमांक-३ च्या परिपत्रकान्वये यापूर्वी सदर प्रशिक्षण अनिवार्य असल्याच्या सूचना देण्यात आल्या आहेत. तथापि, सदर प्रशिक्षणाचे आदेश निर्गमित केल्यानंतर असे निदर्शनास आले आहे की, बरेचसे विभाग आपल्या अधिकारी/कर्मचाऱ्यांना प्रशिक्षणास पाठविण्याबाबत उत्सुक नसतात व वेगवेगळी कारणे दाखवून प्रशिक्षण रद्द करण्याबाबत विनंती करतात. तसेच काही अधिकारी/कर्मचारी स्वतः देखील प्रशिक्षणास जाण्यास उत्सुक नसतात. त्यामुळे राज्यातील प्रशिक्षण धोरण राबविण्यास अडथळे निर्माण होतात व प्रशिक्षण संस्थांनी केलेला खर्च व्यर्थ जातो.

शासन निर्णय :-

मंत्रालयीन विभागातील सर्व संवर्गातील अधिकारी/कर्मचाऱ्यांना राज्य प्रशिक्षण धोरणानुसार प्रशिक्षणासाठी नामनिर्देशित केल्यानंतर त्यांना प्रशिक्षणासाठी उपस्थित राहणे अनिवार्य असून प्रस्तावनेत नमूद बाबींची गंभीर दखल घेण्यात येत आहे. प्रशिक्षणाबाबत शासन याद्वारे खालील आदेश देत आहे. :-

- १) राज्य प्रशिक्षण धोरणानुसार नामनिर्देशित केलेल्या अधिकारी/कर्मचाऱ्यांस प्रशिक्षण घेणे अनिवार्य असून सक्तीचे राहिल.
- २) प्रशिक्षणासाठीचे नामनिर्देशनाचे आदेश सामान्य प्रशासन विभाग, कार्यासन-१४, १४अ, १४ब यांनी निर्गमित करावेत व सदर आदेश हेच अधिकारी/कर्मचारी यांच्या कार्यमुक्ततेचे आदेश राहतील. प्रशिक्षणासाठी नामनिर्देशित केलेल्या अधिकारी/कर्मचाऱ्यांना कार्यमुक्त करण्याचे विभागांचे अधिकार या प्रयोजनार्थ काढून घेण्यात येत असून ते अधिकार यापुढे सामान्य प्रशासन विभाग (कार्या.१४, १४अ, १४ब) कडे राहतील. सामान्य प्रशासन विभागाने आदेश पारीत केल्यानंतर विभागाने नव्याने आदेश पारीत करण्याची आवश्यकता नाही. सामान्य प्रशासन विभाग सदर अधिकार राखून ठेवीत आहे.

३) अपवादात्मक परिस्थितीत एखादा अधिकारी/कर्मचाऱ्यास प्रशिक्षणास उपस्थित राहता येत नसेल तर संबंधित विभागाचे अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिवांमार्फत याबाबतची टिपणी प्रशिक्षण सुरु होण्याच्या किमान ३ दिवस अगोदर सामान्य प्रशासन विभाग (कार्या-१४, १४अ, १४ब) यांच्याकडे सादर करावी. सामान्य प्रशासन विभाग या प्रकरणी गुणवत्तेनुसार विचार करेल. सदर विनंती सामान्य प्रशासन विभागाकडून नाकारण्यात आली तर संबंधित अधिकारी/कर्मचाऱ्यास प्रशिक्षणास हजर राहणे बंधनकारक राहील.

४) पदोन्नती नंतरचे/उजळणी प्रशिक्षण पूर्ण करणे संबंधित अधिकारी/कर्मचाऱ्यांस अनिवार्य राहील. अन्यथा सदर प्रशिक्षण पूर्ण झाल्याचे प्रमाणपत्र सादर केल्याशिवाय संबंधित अधिकाऱ्याची पुढील वेतनवाढ देय ठरणार नाही. तसेच त्या अधिकारी/कर्मचाऱ्याचा पदोन्नतीचा नियमित दिनांक प्रशिक्षण पूर्ण केल्याचे प्रमाणपत्र सादर करेपर्यंत रोखण्यात येईल.

५) सबळ कारणाशिवाय प्रशिक्षणास अनुपस्थितीत राहील्यास प्रशिक्षण संस्थेस आलेला प्रशिक्षणाचा खर्च संबंधित अधिकारी/कर्मचाऱ्यांच्या वेतनातून वसूल करण्यात येईल. तसेच सदर अधिकारी/कर्मचारी प्रशिक्षणासाठी वारंवार गैरहजर राहिल्याचे निदर्शनास आल्यास त्याच्याविरुद्ध शिस्तभंगविषयक कारवाई सुरु करण्यात येईल. प्रशिक्षणाबाबत सक्षम प्राधिकाऱ्यांच्या मान्यतेने पारीत केलेल्या आदेशाचे पालन न करणे ही बाब गंभीर स्वरूपाची असून यामुळे पालन न करणारा अधिकारी/कर्मचारी, विभागीय चौकशी नियम पुस्तिका १९९१ च्या प्रकरण-२ मधील कलम-२.१ (२)(पाच) अन्वये निलंबनाच्या कार्यवाहीस देखील पात्र ठरेल.

६) विभागीय पदोन्नती समिती/आस्थापना मंडळाच्या पदोन्नतीसाठीचे पात्रतेबाबत प्रशिक्षण पूर्ण असणे ही एक पूर्व अट राहील. त्यानुसार आस्थापना मंडळ/ विभागीय पदोन्नती समितीने पदोन्नतीची निवडसूची तयार करताना विचार क्षेत्रातील अधिकारी/कर्मचारी यांनी त्यांना नामनिर्देशित केल्यानुसार उजळणी/ पदोन्नतीनंतरचे प्रशिक्षण पूर्ण केले आहे किंवा कसे याबाबत खातरजमा करावी. प्रशिक्षण पूर्ण न केलेल्या अधिकारी/कर्मचाऱ्यांची पात्रता तपासण्यात यावी. तथापि, प्रशिक्षणाबाबतचे प्रमाणपत्र सादर केल्याशिवाय पदोन्नतीचे आदेश निर्गमित करण्यात येऊ नयेत.

सर्व मंत्रालयीन विभागांनी प्रस्तुत शासन निर्णय त्यांच्या विभागातील अधिकारी/कर्मचाऱ्यांच्या व प्रतिनियुक्तीवर कार्यरत असलेल्या अधिकारी/कर्मचाऱ्यांच्या निदर्शनास आणावा.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्यांचा संकेतांक २०१९०२१२१६३६०५४६०७ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(सीताराम कुंटे)

अपर मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.राज्यपाल यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

२. मा.मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

३. सर्व मा.मंत्री व मा.राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
४. मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
५. अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, सर्व मंत्रालयीन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
६. अपर मुख्य सचिव (सेवा), यांचे वरीष्ठ स्वीय सहाय्यक, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
७. महासंचालक, यशदा, राजभवन आवार, बाणेर रोड, पुणे.
८. विशेष कार्य अधिकारी, मराठवाडा प्रशासकीय व विकास प्रशिक्षण प्रबोधिनी तथा विभागीय प्रशासकीय प्रशिक्षण संस्था, नाथनगर (उत्तर), पैठण, औरंगाबाद.
९. विशेष कार्य अधिकारी, डॉ.पंजाबराव देशमुख विदर्भ प्रशासकीय व विकास प्रबोधिनी तथा विभागीय प्रशासकीय प्रशिक्षण संस्था, अमरावती.
१०. संचालक, वसंतराव नाईक राज्य कृषी विस्तार व्यवस्थापन प्रशिक्षण संस्था, वनामती तथा विभागीय प्रशासकीय प्रशिक्षण संस्था, नागपूर.
११. संचालक, प्रादेशिक कृषी विस्तार व्यवस्थापन प्रशिक्षण संस्था, (रामेती) तथा विभागीय प्रशासकीय प्रशिक्षण संस्था, कोकण, खोपोली, शिळफाटा, ता.खालापूर, जि.रायगड
१२. संचालक, नाशिक महसूल प्रशिक्षण प्रबोधिनी, नाशिक तथा विभागीय प्रशासकीय प्रशिक्षण संस्था, नाशिक
१३. संचालक, प्रादेशिक कृषी विस्तार व्यवस्थापन प्रशिक्षण संस्था, (रामेती) तथा विभागीय प्रशासकीय प्रशिक्षण संस्था, पुणे.
१४. संचालक, कुंडल अँकेडमी आफ डेव्हलपमेंट, अँडीमिनीस्ट्रेशन अँड मॅनेजमेंट (फॉरेस्ट), मु.पो.कुंडल, ता.पलुस, जि.सांगली.-४१६ ३०९.
१५. सर्व मंत्रालयीन विभाग व त्यांच्या अधिपत्याखालील कार्यालये/प्रशिक्षण संस्था,
१६. संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई.
१७. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
१८. महालेखापाल, लेखा व अनुज्ञेयता, महाराष्ट्र-१, मुंबई.
१९. महालेखापाल, लेखा व अनुज्ञेयता, महाराष्ट्र-१, नागपूर
२०. महालेखापाल, लेखा परीक्षा, महाराष्ट्र-१, नागपूर
२१. महालेखापाल, लेखापरीक्षा, महाराष्ट्र-१, नागपूर.
२२. निवडनस्ती/सा.प्र.वि.कार्या-१४.